

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugos-
lavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 100—
za pol leta . . . „ 55—
za četrt leta . . . „ 30—
za en mesec . . . „ 10—
za izposojnino odeljeto K 140—

Sobotna izdaja:
za celo leto K 20—
za izposojnino „ 25—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstovica (50 mm
širina in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 2—
uradni razglas, posilna
itd. po K 3—
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 50/3 mm K 6—
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava, št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglašje,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Novi predsednik deželne vlade za Slovenijo prevzel posle.

LDU Ljubljana, 26. februarja. Njegovo Visočanstvo prestolonaslednik regent Aleksander je blagovolil odobriti ostavko dr. Gregorja Žerjave kot predsednika deželne vlade za Slovenijo in imenovati za predsednika te vlade dr. Janka Brejca. Predsednik dr. Brejca, ki ima poverilo, da ministru stavi predloge glede nadaljine sestave deželne vlade za Slovenijo, je prevzel posle dne 26. februarja 1920.

Predsednik deželne vlade bo, kakor vidimo, še danes povabil Jugoslovansko demokratsko stranko in Jugoslovansko socialdemokratsko stranko, da podajo izjavo, ali so načeloma voljne sodelovati pri sestavi deželne vlade. Ako se zato izreče, bo sklical stranke k pogajanju.

Simpatično pozdravljamo tudi njegove prve ukrepe, ki jih je storil takoj prvi dan v obrambo zakona in pravice nasproti absolutističnim ukrepom svojega prednika.

Židje — ponarejevalci tisočkronskih kolkov.

4 židje aretirani na Dunaju.

Dunaj, 26. februarja. (Izvirno.) Tukajšnja policija je zaprla štiri žide, ki so ponarejali jugoslovanske kolke za tisočake. Pri njih so našli 1500 ponarejenih kolkov.

Lesna industrijska družba.

Najvažnejši vir dohodkov v Sloveniji so gozdovi in samo gozdov, ki spadajo pod agrarno reformo, je okoli 150.000 ha; po sodbi glavnega poverjenika za agrarno reformo v Sloveniji, g. dr. Lukana, se da iz agrarnoreformnih gozdov na leto posekati za najmanj 100 milijonov kron lesa. To je bogastvo Slovenije!

Pred vojno so v mnogih delih Slovenije izkoriščali naše gozdove tujci, Italijani; glavnega dobička niso bili deležni posestniki gozdov, ampak italijanski lesni trgovci. Zato je sedaj treba paziti na to, da bo bogastvo prirode Slovenije vir za blagostanje domačega prebivalstva in ne inozemcev.

Namen agrarne reforme je predvsem, dati zemlje tistim, ki je nimajo ali je imajo premalo in jo žele, v ta na-

Odstavil je predsednika Gospodarskega urada za stvarno demobilizacijo, g. dr. Pestotnika, ki ga je nastavil g. dr. Žerjav in ki je zadnje dni razprodajal dragocene stvari samo zato, da jih je prodajal.

Sistiral je vse samolastne ukrepe g. dr. Žerjava v stanovanjskih zadevah, da se izvrši revizija. Sistiral je samovoljno naredbo, s katero je g. dr. Žerjav izpremenil naredbo Narodne vlade SHS v Ljubljani glede uprave Kranjske deželne banke in samovoljno naredbo dr. Žerjavovo glede izpremembe statuta iste banke. Postavil je prejšnje urade v svoje funkcije; da bo o njih sklepala celokupna deželna vlada, v kar bivši predsednik deželne vlade sam ni bil upravičen.

Naročil je, da se mu predloži tabularičen seznam razpuščenih občinskih odborov, da se prepriča, v kolikor je bilo v tem oziru ukrenjenega iz stvarnih in koliko zgolj iz strankarskih razlogov.

Pravica in zakon! Konec absolutizmu!

men razdeliti veleposestva in pomagati kmetkemu prebivalstvu sploh. Glavni poverjenik pa ima o nalogi agrarne reforme očitno nekoliko druge pojme. V Ljubljano je sklical zastopnike lesnoindustrijskih družb in velikih denarnih zavodov na enketo; na tej enketi so se posvetovali, kako bi osnovali kartel nekaterih lesnoindustrijskih družb in velikih denarnih zavodov, ki bi dobili monopol za neomejeno izkoriščanje ne samo agrarnoreformnih gozdov, ampak bi s svojo silo dali čutiti tudi drugim gozdnim posestnikom, žagarjem, delavcem, voznikom, stavbnim obrtnikom in malim lesnim trgovcem.

Veliki lesni trgovci so si že določili kraje, ki naj jih posamezne družbe eksploatirajo. Njihovo načelo je, da ne bodo konkurirali ne pri zasebnih posestnikih gozdov, ne pri agrarnoreformnih gozdovih. To se pravi: Pritiskali bodo cene lesa pri kmetih in od prodajnih cen, ki bi jih povišali, sami utaknili v žep, iz agrarnoreformnih gozdov pa bi na škodo države zopet delali dobičke člani lesnega kartela.

Tega — skoro bi rekli velikopotezno verižniškega — načrta so se oprijeli veliki lesni trgovci in veliki denarni zavodi s tako vneto in nečakano naglico, da sta si ta dva činitelja že prav nevoščljiva, kdo da bo iz največ-

jega bogastva Slovenije ugrabil glavni delež. Zdi se, da se bodo vendar zedinili, ako jim tretji činitelj, to je vlada, ne prekrži prelepih računov. Nikakor ne stojimo na stališču, da bi veliki denarni zavodi ne smeli iskati dobička in plodonosno uporabljati svojega kapitala, da ne bi razne lesne družbe ne smele iskati poštenega zaslužka. Nikakor pa se ne sme zgoditi, da bi se največji vir bogastva Slovenije monopoliziral razmeroma mali družbi posameznikov, široki sloji naroda pa naj bi pobirali samo drobtine in država, ki potrebuje v svrhu ureditve svojih financ, naj bi skoz prste gledala in se zadovoljevala z manjšimi dohodki na korist posameznikov. Načrt, kakor ga snujejo pod vodstvom glavnega poverjenika za agrarno reformo v Sloveniji, lesni veletržci in banke, pa tudi najmanj ni v skladu s cilji, ki jih mora zasledovati agrarna reforma.

Kot odločni zastopniki združništva smo tudi odločno zato, da imajo od agrarnoreformnih gozdov koristi trojni činitelji: domači kmetje in mali posestniki, ki so v kraju agrarnoreformnih gozdov, lesne zadrage in pa država. Kako se odškodujejo dosedanja posestniki agrarnoreformnih gozdov, je drugo vprašanje, o katerem tu ne razpravljamo.

To naj ima pred očmi glavni poverjenik za agrarno reformo v Sloveniji, ako hoče svojo nalogo dobro in pravično rešiti in zanj agrarno reformo ni sredstvo, da prevelika posestva posameznikov preidejo v drugi obliki zopet v posest posameznikov.

Pri zamenjavi denarja se ljudstvo ne sme oškodovati.

Poslanec dr. Hohnjec je v imenu štajerske Kmetijske zveze 24. februarja poslal na finančnega ministra dr. Velizarja Jankoviča to-le interpelacijo:

Med kmetiskim ljudstvom je zavladalo veliko razburjenje, ker davčni uradi pri zamenjavi staro-avstrijskih markiranih bankovcev v veliki meri zaplenjujejo oziroma pridržujejo tisočkronske bankovce, češ, da so kolekovanani s polvorjenimi kolki. Tako se je na primer zgodilo, da je davčni urad v Mariboru dne 23. februarja pridržal neki kmetški mladenki od 51 tisočkronskih bankovcev kar 43 komadov, ker baje niso veljavni. Nekemu kmet-

skemu posestniku so dne 23. februarja pridržali od 13 komadov tisočkronskih bankovcev kar 7. Dvignil jih je pred tednom v banki. Banka se izgovarja, da ne more trpeti škode, kmetu pa so jih vendar odvzeli. Takih slučajev je na stotine po štajerskem in po celem slovenskem ozemlju. Nekateri ljudje bodo s tem gospodarsko uničeni. Mnoge bo to gnalo v obup.

Interpelant vpraša finančnega ministra, če mu je znano, zakaj prejšnji finančni minister ni takoj ob začetku markiranja dal uradom, denarnim zavodom in sploh javnosti na razpolago natančnega opisa pravih kolkov, zlasti onih za tisočkronske bankovce, s čimer bi bil onemogočen vsak več ali manj upravičen sum, da se je uradno markiranje vršilo deloma s krivotvorenimi kolki?

Ali je g. finančni minister voljan nedolžne žrtve goljufije ali uradne nepaznosti obvarovati pred nesrečo ter takoj ukreniti, da se posameznikom in zavodom, ki so prejeli s ponarejenimi kolki markirane bankovce v dobri veri, da so pravilni, isti brez potožkoč zamenjajo za nove bankovce?

Ali je g. finančni minister voljan takoj odrediti, da se posameznikom in zavodom, ki so se jim odvzeli bankovci, kateri so sedaj spoznani za neveljavne, katere pa so dotične osebe ali zavodi sprejeli v dobri veri o njih veljavnosti, isti vrnejo, oziroma zamenjajo za nove bankovce?

Rusija ponuja mir.

LDU Moskva, 26. februarja. (Dun. KU — Brezlično.) Ljudski poverjenik za zunanje posle Čičerin je poslal romunski vladi in romunskemu poslaniku v Londonu brezlično brzojavko, v kateri stavlja ljudsko poverjenišvo za zunanje posle romunski vladi formelen predlog, naj prične s sovjetsko Rusijo mirovna pogajanja.

LDU Moskva, 26. februarja. (Dun. KU — Brezlično.) Ljudski poverjenik za zunanje posle Čičerin je naprosil vlado Zedinjenih držav, naj stopi v neposredna pogajanja s sovjetsko Rusijo. Sovjetska vlada nima nobenih namenov, vmešavati se v notranje zadeve Zedinjenih držav, temveč ima samo to željo, prirediti takoj z vsemi državami mirovna pogajanja.

LDU Moskva, 26. februarja. (Dun. KU — Brezlično.) Ljudski poverjenik za zunanje posle Čičerin je naprosil japonsko vlado v Tokiju in japonskega poslanika v Londonu, naj se pričnejo med sovjetsko Rusijo in Japonsko mirovna pogajanja. V

LISTEK.

„Gospa nemška kura.“

Švedska vaska povest.

[Švedski spisal Avgust Bondeson, prevedel Francé Hrast.]

(Dalje.)

Ko je prišel Janez čez nekaj časa vum, je pobral ubogečega belca za peruti, ga nesel k drvarnici in mu odsekal glavo. Ko je pa prišel z njim v sobo in dehal, naj Stina skuha iz njega juho, se je Stina zopet razhudila in dejala, češ, to naj naredi peklenšček, če hoče! Opoldne je pa vendar stala na mizi velika skleda dobre kurje juhe — saj je vendar le gosposka jed, takle petelin.

Ampak huda je bila Stina, huda.

»Kaj misliš, da sme ta spaka spakata, ta gospa nemška kura rediti na dvorišču peteline, pred katerimi moj petelinček ni varen življenja?« je dejala Svenu. »Ti pa tudi ne zineš, kot da ne znaš odpreti ust! Tepec si, da veš! Nikdar nisi ne dober, kakor se spodobi, ne pošteno hud. Če bi ti bilo kaj za tvojo ženo, bi šel tja in povedal tem le v luknji notri resnico, kakor se spodobi. Ta visokoleteča drhal, ta! — Ali naj sedaj njen petelin hodi tod okoli, da moram imeti zlomka zmerom

pred očmi in se dan za dnem jeziti? — Če bi obraz bil le toliko zaceljen, da bi mogla med ljudi, takoj bi šla v Hinleberg in kupila največjega petelina, kar jih imajo in naj stane magari deset tolarjev. Petelin od gospe nemške kure ne bo hodil tod okoli kakor gospodar po hiši. Tako moraš pa to ti storiti, Sven. Kupit moraš iti petelina. Slišiš?«

»Nak, tega pa ne storim! Da bo še več prepira. Meni ga je že dovolj!« je menil Sven.

»Kakopak! Ti hočeš torej, naj se jaz skrijem pred to gospo nemško kuro! Jaz da naj se skrijem pred njo! Torej ti tvoja žena ni več kakor stara metla! — Moraš ga iti kupiti, ti pravim, drugače ne slišiš dobre besede od mene. Kaj mi ne smemo ravnotako imeti petelina kakor oni? Kaj morebiti ne premoremo toliko, kaj? Če oni potem ne pazijo na svojega, naj jih vrag vzame radi mene! Moraš ga kupiti, pravim!«

Toda Sven je bil na to uho gluh; dejal je čisto pametno, da je bilo že dovolj zgaže radi petelina, ki so ga imeli. Sedaj bi Bertin petelin lahko zadostoval za vse kokoši, je menil.

»Aha, torej naj se mi gospe nemški kuri prilizujemo, da nam da spet petelina za naše kokoši! Ali naj bomo slabši od nje, kot da bi sami ne premogli enega petelina?« je dejala Stina. — »To ti pa povem, Sven, če ne greš v grad in ne kupiš

največjega petelina, ki ga imajo — naj stane kar hoče, vrnila ti bom, kakor hitro začno kokoši dobro nesti — če torej tega ne storiš, te svoj živ dan ne pogledam več. — Ali ne smemo tudi mi pravtako imeti petelina kakor oni? te vprašam še enkrat.«

Temu Sven ni mogel oporekati, kajti tudi on je bil istega mnenja. Toda petelina pa vendar ni hotel iti kupiti.

Stina je šla v kuhinjo in skuhalo lonca kave in rekla Svenu, naj si nalije žganja vanj, predno se odpravi na pot. Sven si je res nalil v kavo žganja, da je bilo veselje, toda ta posel opraviti, tega pa vseeno ni hotel.

»Pa naj gre Janez,« je dejal.

»Nak, še tega se mi manjka,« je dejal Janez. Še slišati ni hotel o tem.

Toda Stina ni dala Svenu preje miru in mu ni nehala preje trobiti v ušesa, dokler se ni Sven udal, šel na podstrešje, se oblekel v prazno obleko in odšel v pol milje oddaljen grad, ne da bi Janez kaj zvedel o tem. In zvečer je prišel domov in zaprl petelina v hlev. Tako lepo in potihoma je hodil — pri zadnjih vratih je prilezel v hišo — da ni nihče vedel, da je bil v hiši velik rumen španski petelin, nihče razven Svena in Stine. Stal je svojih celih petnajst tolarjev, ta španec — še nikdar ni bilo slišati o tako dragem petelinu — zato je bil pa tudi tolikšen kakor precejšnja gos.

Obe gospodinjti to noč nista mnogo spali. Berte je bila sama jeza. Taka zlomkova babnica, ta Stina! In tolči jo s tem upazanim, blatnim petelinom ravno po obrazu! Proti jutru, ko je začel njen petelin peti pod posteljo, je začela na dvorišču nekaj grdi hripavih glasov: oo-ooo-ol Mislila je skoro, da je Stina, da ona v svoji jezi oponaša svojega petelina, kajti duh tega malega belega petelina vendar ni mogel biti. — Stina je ležala v postelji in se jezila, pa še bolj se je veselila. Veselila se je že tega, kako se bosta zjutraj srečala njen novi petelin in ta umazani »nemec«. In ko je zaslišala iz hleva surove hripave glasove, ji je veselo poskakovalo staro srce.

Stina je bila zunaj pri hlevu, še predno so pri Kalejevih odprli vežna vrata. Toda kokoši ni še spustila vun, kakortudi so kokodajskale in silile.

Čez nekaj časa je začela Stina vendar le Bertine lesene čevlje ropotati po kamenu v Kristenovi veži. Tudi Bertine kure so začele kokodajskati. V tem hipu se je odprl zgornji del vrat in nemški petelin je skočil na spodnja vrata, udaril s peroti in zapel: »Kokokroo!«

»Oo-ooo-ol« se je odzvalo surovo in grdo iz Svenovega hleva, da je Berta odprla oči in ušesa. Odprla je tudi spodnje polvrta. »Nemec« je skočil na tla in koši so stekle na dvorišče.

Tedaj je odprla Stina vrata pri

sedanjem trenutku, ko so vse protirevolucije vojske poražene in ko so zavezniški odposlanci svoje ekspedicijske zbornice, oziroma jih odpoklicujejo, se zdi sovjetski vladi važno, da stavi formalno mirovno ponudbo. Več vlad je že pričelo s sovjetsko Rusijo mirovna pogajanja. Narodi Rusije nimajo napadalnih namenov proti Japonski. Ruska vlada ne namerava na noben način vmešavati se v notranje zadeve Japonske in priznava popolnoma posebne gospodarske in trgovske interese Japonske na vzhodu, ki nadkriljujejo z različnih stališč interese drugih držav. Sovjetska vlada je pripravljena, skleniti z Japonsko tozadeven poseben dogovor, ki bo koristil obema državam. Sovjetska vlada želi najti modus vivendi, ki bo zjamčil mir med Rusijo in Japonsko, in vzpostavil med obema državama normalne odnose. Ljudski poverjenik za zunanje posle predlaga zaradi tega japonski vladi, naj se takoj prične mirovna pogajanja.

Nova Djenikinova vlada.

LDU London, 25. febr. Reuterjev urad poroča: »Daily Telegraph« javlja iz Novorosijska z dne 18. t. m.: Djenikin je sestavil nov demokratski kabinet.

Država SHS.

Narodno predstavništvo.

LDU Belgrad, 25. febr. — Včeraj je dospelo v Belgrad večje število narodnih poslancev iz Bosne in Hercegovine.

LDU Belgrad, 26. februarja. »Tribuna« poroča: Vlada je sklenila, da se začne narodno predstavništvo sklicati k seji dne 1. marca. Pri tem zasedanju bo vlada objavila svoj program. Zakonska predloga o volilnem zakonu je že izdelana in se še pretresava v vladi. Predstavništvo bo najprej izvršilo ratifikacijo mirovne pogodbe z Nemčijo, potem bo razpravljalo o zakonskem predlogu o dvanajstih ter zakon o obdavčenju vojnih dobičkov in končno predloge o volilnem zakonu. Finančni minister bo predložil velezanimiv ekspozice o finančnem položaju naše države.

Državni proračun.

LDU Belgrad, 26. febr. V vseh ministrstvih se izdelujejo proračuni za prvo četrtletje leta 1920. Vlada bo predložila parlamentu zakonsko predlogo o dvanajstih najbrže že tekom prihodnjega tedna.

Zamenjavanje bankovcev.

LDU Belgrad, 26. februarja. Finančno ministrstvo je poslalo vsem bankam v kraljestvu odredbo, da morajo pri vseh svojih blagajnah sprejemati brezpogojno tako kronsko-dinarske novčance, kakor tudi dinarje Narodne banke.

LDU Belgrad, 26. februarja. Celokupna količina kronsko-dinarskih novčanic, s katerimi se bodo zamenjali kronski bankovci, se je že odposlala pristojnim mestom za zamenjavo, tako da se bo zamenjava mogla izvršiti v odrejenem roku.

LDU Belgrad, 26. februarja. Finančni minister dr. Velizar Janković je izdal odlok, po katerem bo novi naš kovani drobšč sestavljal iz zmesi cinka in aluminija.

Kolkovanje bankovcev.

LDU Belgrad, 26. februarja. Finančni minister je z odlokom od 22. t. m. odredil, da se rok, ki je bil določen za vlaganje prošelj pri generalnem inšpektoratu, tičočih se naknadnega kolkovanja kronskih bankovcev, podaljša do 10. marca t. l. za vse one primere, kjer je bilo prosilcu po

jem hlevu in vsula se je iz njega kurja družina z velikim rmenim »špancem« na čelu.

»Oo-ooo-ó!« je zahreščal »španec«.

»Kokokroooo!« je zapel »nemeček«.

En trenutek sta se gledala — potem pa stekla drug proti drugemu.

Berta je skoro zakričala, ko je videla velikega rumenega petelina planiti iz Serenovega hleva.

»Taka drhál!«

Kot blisk sta planila petelina drug na drugega in kmalu je začelo leteti perje naokoli in začela je teči kri.

Bertin »nemeček« se je odkraja držal dobro, čeprav je bil manjši; hitreje se je sukal kakor veliki neokretni španec. In Berta se je morala nehoti namuzniti, ko ga je videla vsak hip okretno skakati okrog španskega bika.

»Kale! Vun pojdi, Kale!«

Kale je prišel vun v samih spodnjih hlačah.

»Tristo namalanih zlomkov!« je jeknil, ko je zagledal rumenega španskega orjaka.

Toda »nemeček« se je pri skakanju kmalu upehal. »Španec« je stal vedno enako trdo na svojih trdnih rmenih nogah. Nakrat je skočil in dobil »nemca« podse. In, Bog pomažaj, kakó je tolkel s perutmi in sekal s kljunom!

Dalje!

višji sili nemogoče, predložiti svoje kronске bankovce pravočasno v kolkovanje. Prošnja, ki bodo vložene po poteku tega roka, in one, ki ne bodo podprte z zadostnimi razlogi, se sploh ne bodo reševale.

Davek na vino ukinjen.

LDU Belgrad, 26. februarja. Ministrski svet je sklenil, da se proizvodni davek na vino na Hrvatskem, v Slavoniji in Međimurju ukine do daljine naredbe.

Predsednik sarajevske vlade.

LDU Belgrad, 26. februarja. »Tribuna« javlja: Kakor doznavamo, bo za predsednika nove bosansko-hercegovinske pokrajinske vlade imenovan dr. Milan Srškić.

Pametna odredba.

LDU Belgrad, 25. febr. Ministrstva za notranje stvari, za verstvo in za prosveto izdelujejo sporazumno odlok, po katerem se določa, da sme mladina izpod 15 let obiskavati kinematografe samo ob gotovih dneh, ko se bodo predstavljali samo zanj primerni filmi. Druge dni bo obisk kinematografov mladini prepovedan, ker se drugače mladina pohujšuje z nemoralnimi in kriminalnimi filmi.

Iz ministrstva za prehrano.

LDU Belgrad, 25. februarja. Minister za prehrano se je pogodil z eno izmed zagrebskih tvornic za milo, da bo dobavljala milo izključno za potrebe ministrstva za prehrano.

Ruski begunci v Srbiji.

LDU Belgrad, 25. febr. Snoči je dospelo v Belgrad okoli 100 ruskih begunccev. Med njimi je bilo več uglednih ruskih osebnosti, kakor general Stempla in knez Galicin.

LDU Belgrad, 25. febr. Iz Rusije je dopotovalo v Belgrad šest vladik, ki so posejili ministra za verstvo.

LDU Belgrad, 26. februarja. Snoči je došel v Belgrad znani ruski publicist Burcev.

Narodni muzej v Zagrebu.

LDU Belgrad, 25. febr. Izšla je naredba o razširjenju Narodnega muzeja v Zagrebu. Ustanovil se bo nov oddelek za predzgodovinsko dobo.

Amerika.

Protij tajinstvenosti pogajanj. — Amerika grozi.

Del londonskega časopisa se o stro obrača proti tajinstvenosti, v katero je zavito vse delo pariške konference. »Pall Mall Gazette« pravi, da bi bilo najlepše sredstvo, da se izognemo trenju med Združenimi državami in zavezniki, ko bi bila vsa pogajanja in vsa korespondenca javnosti dostopna, da bi mogel zdravi razum narodov sodelovati pri delu diplomatov. — »Evening Standard« izraža mnenje, da je današnji položaj preveč zelo kočljiv, da bi ne spoznali vsi nujnosti, da so pogajanja javna; narodi imajo pravico vedeti, kaj delajo vlade. Pri tem naglašajo list, da se da nenaadni nastop Združenih držav opravičiti samo tedaj, če ta velevlast obenem prevzame dolžnost, da izpolni svoje mednarodne obveznosti, kot so določene v mirovni pogodbi. — Reuter potrjuje vest, da je Wilson v svoji poslednji noti zaveznikom izjavil, da bodo Združene države prisiljene razmišljati, da umaknejo versailsko pogodbo iz senata in da preklicajo pogodbo, ki so jo sklenile s Francijo, ko bi zavezniški hoteli rešiti jadransko vprašanje na način, ki ne bi zadovoljeval Združenih držav.

Mirovna razprava v senatu.

LDU Haag, 25. februarja. (DunKU.) »Nieuwe Courant« javlja iz Washingtona: Senat je sklenil, da bo v četrtek zopet razpravljalo o mirovni pogodbi in da bo odgodil vsa druga vprašanja, dokler ne bo končana razprava o mirovni pogodbi.

Francija.

Poslanska zbornica.

LDU Pariz, 25. febr. (DunKU.) Na današnji seji francoske poslanske zbornice so razpravljali o vpoklicu letnikov 1919/20. Poslanec Ossola je izjavil, da je Nemčija toliko izkervavela, da ne more misliti na vojno. Socialist Boncourt je zahteval popolno razorožitev Nemčije. Sicer je vsaka nevarnost izključena, dokler stoji francoska vojska ob Renu. Vendar pa se mora nemška vojska kar najhitreje skrajšati na ono število, ki ga določa mirovna pogodba.

Letni sejem v Lyonu.

LDU Lyon, 26. februarja. (Brezžično.) Pri šestem velikem letnem sejmu v Lyonu, ki bo slovesno otvorjen dne 1. marca t. l., bo francoski finančni minister Marsal, ki bo posejil sejem v spremstvu ministra za trgovino Isaaca, imel slavnostni govor, kjer bo razmotrival gospodarski položaj Francije. Kakor se poroča, bodo obiskali se-

jem mnogi zastopniki inozemskih držav. Italijo bo oficijelno zastopal pri sejmju italijanski poslanik v Parizu, grof Bonin Longare, v spremstvu predsednika italijanske trgovske zbornice v Parizu. Pravtako bo zastopal Argentinijo M. Alvear, argentinski minister-poooblaščenec v Parizu. Z njim bodo prisostvovali sejmju predsednik argentinske trgovske zbornice v Parizu Bremberg in več argentinskih časnika. Kot zastopnik Grške bo posejil sejem grški ministrski predsednik Venizelos v spremstvu grškega poslanika v Parizu, Romanosa. Čehoslovaško bo zastopal minister za zunanje stvari dr. Beneš, Poljsko pa grof Zamojski, poljski poslanik v Parizu, v spremstvu svojega atašeja za trgovino in industrijo Deležala.

Anglija.

Nastop angleških poljedelcev.

LDU Amsterdam, 26. februarja. (DunKU.) »Telegraaf« javlja iz Londona: Zveza angleških kmetovalcev, v kateri je organiziranih 75.000 poljedelcev, je imela v Londonu veliko zborovanje, pri katerem je izjavila v resoluciji, da bodo kmetovalci prisiljeni ustaviti obratovanje, ako bi hotela vlada uveljaviti osemurni delavnik tudi v poljedelstvu.

Asquith vodja opozicije.

LDU London, 26. februarja. (DunKU.) — Brezžično. Vodstvo liberalne opozicije v angleški poslanski zbornici bo prevzel Asquith, čigar nazori se, kakor znano, v mnogih stvareh ne strinjajo s stališčem Lloyd Georgea in vlade.

Nemška Avstrija.

Rr. Renner ne gre v Belgrad.

LDU Belgrad, 26. febr. »Politika« poroča: Italijanski list »Corriere della Sera« objavlja v obliki brzojavke iz Curia nastopno vest: Kot dokaz za lojalnost avstrijske republike napram ententi se more navesti dejstvo, da se je potovanje dr. Rennerja v Belgrad odgodilo. Kakor javlja brzojavka z Dunaja, je ena izmed velesil namignila, da ne bi bilo primerno, da se Avstrija pogaja z Jugoslavi, dokler ti ne odnehajo v svoji upornosti, ki tako zelo otežuje rešitev jadranskega vprašanja. Vseled tega je avstrijski kancelar dr. Renner sklenil, da odgodi svoje potovanje v Belgrad. — K tej vesti pripominja »Politika«: Omenjena velesila more biti seveda samo Italija. Nam je izredno ljubo, da ravno eden izmed italijanskih listov priobčuje vest, iz katere je razvidno, da hoče rimska vlada storiti vse, da čimbolj razširi kroge svojih splotk in ojači pritisk na nas glede jadranskega vprašanja. V kolikor se stvar tiče našega kraljestva, oz. njegovih potreb in interesov, je pač popolnoma vseeno, ako g. dr. Renner tudi ne pride v Belgrad, zlasti ako se to zgodi na željo Italije. Samo v tem primeru bo morala seveda Italija prevzeti prehrano Avstrije.

Nemčija.

Uničevanje nemškega mornariškega materiala.

LDU Pariz, 25. februarja. (DunKU.) Agence Havas poroča: Poslaniška konferenca je sklenila, da bo prebivalstvo mesta Kla pede (Memel) diplomatsko zastopano po Franciji. Z uničevanjem nemškega mornariškega materiala, izvzemši onih ladij, ki se bodo začasno ali končnoveljavno predale posameznim državam, bodo pričeli v kratkem. Nadalje se je sklenilo, naprositi nemško vlado, da podpira načrt uvedbe direktne zveze z brzovlaki med Parizom in Prago preko Nürnberga.

Politične novice.

— Narodno predstavništvo. Minister notranjih del je z brzojavko z dne 26. februarja sporočil predsedniku deželne vlade za Slovenijo, da se prično seje začasnega narodnega predstavništva dne 1. marca t. l. Predsedništvo deželne vlade vabi tajništva Slovenske ljudske stranke, Jugoslovanske demokratske stranke in Jugoslov. soc.-demokratske stranke, da o tem takoj po potrebi tudi brzojavno obvestijo narodne predstavnike svoje stranke in jih povabijo, da bodo do tega dneva zanesljivo v Belem gradu.

— V Javoru pod Ljubljano se je vršil v nedeljo 22. svečana po prvi sv. maši javen shod Kmetijske zveze. Priredil ga je Gale, načelnik K. Z. v Trebeljevem. Shod je bil dobro obiskan. Govornik je v svojem govoru pojasnil sedanji naš položaj in krivice bivše demokratske vlade ter razložil v jasnih obrisih programe nasprotnih, kakor tudi naše VLS. — Sprejeto so bile resolucije: Vlada brez nas nima pravice odločevati cene živini in drugim našim pridelkom, Vlada naj gleda na to, da kolikor mogoče ukrene glede zamenjave denarja, da ne

bomo trpeli škode. Mirovna konferenca naj skrbi, da se reši vprašanje mej pravično. Žene in dekleta so protestirale proti nameravani krivici glede volilne pravice, vlada naj sedaj skrbi za enakopravnost kmetijskih žen z drugimi.

— Valuta. »Slovenski Narod« in mi. »Slov. Narod« želi izvedeti, kakšne namere imata gg. Protić in Korošec sedaj za valutno reformo. »Naše prebivalstvo želi vedeti, ali je v besedah in obljubah SLS in g. Korošca bila vera ali nevera. Na rahlo smo danes potrkali na okence za pojasnilo. Mi smo to pojasnilo dali že 22. t. m. ravno »Slov. Narod«, ko smo napisali: »Mi smo v Sloveniji prvi in dolgo časa edini zastopali stališče, da mora valutno vprašanje rešiti parlament. Na tem stališču smo stali in stojimo... Vsi gospodarski strokovnjaki, ne glede na politično pripadnost, pa proklinjajo danes zavrženo valutno politiko Veljkovića-Kramer-Kristanove vlade, ker vedo, da ni mogoče izbrisati relacije 1 : 4 na novih bankovcih. Kar se da zenskrat napraviti, naj reši parlament. Če JDS in nje glasilo odkritosrdno misli, naj poskrbita, da bo parlament mogel redno delovati.« — Sedaj, ko smo mi postregli »Slov. Narod« s pojasnilom, ga prosimo za protiuslugo. Nekatera njegova izvajanja so vzbudila pri nas dvome. »Slov. Narod« piše danes: »Mi, ki dosledno pobijamo valutno reformo po načrtu g. Veljkovića...« Prvič ni res, da ste jo dosledno pobijali. »Slov. Narod« je pisal o valutni reformi, ki je sad velikih idej JDS. V njegovih predalih so izšli lirčni slavospevi valutni reformi in razni strokovnjaki so spletali lavorove vence genialnemu reformatorju Veljkoviću. Drugič: »Slov. Narod« je zavzel potem nasprotno stališče, uprl se je sedanjim valutni reformi. To reformo je uvedla Davidović-Kramerjeva vlada, t. j. JDS in socialisti. Ali je bil »Slov. Narod« takrat še glasilo JDS? Če je bil, zakaj ni stranka izjavljala konsekvence? Želimo izvedeti, kje je vera ali nevera. Če nam bo pa »Slov. Narod« odgovoril po načinu »Napreja« (»Klerikalci lažejo!«), potem pojasnilo že v naprej hvaležno odklanjamo. Zdaj pa bi še mi rahlo potrkali na okence za pojasnilo? Ali bodo gg. demokratski poslanci šli v predstavništvo reševati valutno reformo ali pa jo bodo s svojo nenavzočnostjo sabotali? Ako jim je do tega, da se to vprašanje reši v našem smislu, bodo šli in glasovali kakor poslanci VLS; ako pa tega ne storijo, potem pa bo vsej javnosti jasno, da se iz ljudstva norca brijejo!

— Poglavje o surovosti. »Napreje« nam je posvetil včeraj kar celo številko, G. Kristan razpravlja o bistvu surovosti in gotovi smo, da ima za to več talenta kot za šune in rude. Rad bi bil dostojen, a ne gre. »Slovenec« laže, če trdi »da je Kristan moral sleči ministrski frak«, pravi g. minister v pokoju. G. Kristan se je krčevito oprjel besede »frak« in slovesno zatrjuje, da ga nikdar ni imel, kar vestno beležimo. Nadalje pravi: »Slovenec« mi podtika »mlade, smrkave« doktorje — to seve z gotovim namenom. Konstatiram da »Slovenec« zopet laže! Jaz takih izrazov nisem nikdar rabil. Tega nihče ni trdil, da je g. Kristan rabil te izraze. Zato pa Kristanovo glasilo »Ljudski glas« v 6. številki piše: »Zadnje čase zahajajo med delavstvo mladi dohtarji in drugi taki mladi, ne zreli ljudje, ki so polni velikih besed ter begajo delavstvo z velikimi in lepimi besedami, obenem pa tako radi zabavljajo na stare, izkušene sodruge in voditelje.« »Ljudski glas« jim prideva tele častne priimke: »mladi frkolini«, »mladi učenjaki«, »mlečnozobi frkolini«, »zabavljajo proti vladi, sami pa se grejejo pri vladnih jaslih«, »vsled svoje nezmožnosti ne izvršujejo svojih uradnih dolžnosti« itd. Kaj Vas je sram svoje duševne dece, g. Kristan? Ali bodele po svoji stari navadi tudi sedaj rekli, da lažemo? Odgovorili bodele po stari metodi: Če bomo povedali resnico, bodele Vi (!) v surovem tonu predavali v »Napreju« nauk o surovosti. In če bomo govorili o »Ljudskem glasu«, bodele Vi krilnili, da je nekdo g. Štefe umrl žalostne smrti, ali kakor se Vi na najkulturnejši način izražate, obesil. Ravno to dejstvo, da Vi izrabljate ta tragični slučaj, da pokojnika, ki se ne more braniti, vlačite v dnevno polemiko, kaže, kdo je surov! Zaključujemo z Vašimi besedami: »Ljudje, ki padejo do take surovosti, niso ne junaki in še manj pomilovanja vredni. Vsa jih obsoja!«

— Nekaj o strokovnjakih. »Napreje« in demokratsko časopisje je doseglo vrhunec duhovitosti, ko vprašuje, ali je dr. Korošec sposoben za ministra železnice, ker je duhovnik. V kabinetu, v katerem je sedelo 11 demokratskih ministrov, je bil gosp. dr. Korošec minister prehrane. Ne spominjamo se, da bi takrat vprašali demokrate za kvalifikacije dr. Korošča, vemo pa, da so verizniki, izvozničarji in tihočapci silno zasovražili tega »pona«, ki jim je neusmiljeno kvaril delo. Vprašamo pa, kake kvalifikacije je imel advokat dr. Lukinić za ministra pošt, čev-

ljaj g. Korač za agrarno reformo, črko-stavec g. Bukšeg za prehrano in častnikar g. Pribečevič za ministra notranjih zadev! »Napreje« bo seveda še enkrat pisal: »Železnice bo upravljal dr. Korošec, ki je — kajpada — železničar po poklicu. On bo »požegnale« mašine in vagona, pa pojde...« G. Kristan, strokovnjak za šume in rude, teoretik za nauk o dostojnosti, kaj ne zardite, ko Vaš list iz Belega grada poroča o takih duhovitih doslednostih?

+ R. F. K. »Jugoslavija«, prinaša duhovite rebuse. Priobčila je članek »R. F. K.« t. j. radikali — frankovci — klerikalci. Moj naivni prijatelj si to razlaga kot »Revolver für Kronen« (revolver za kro-ne) in me opozarja na dejstvo, da živi ta list še vedno od onih stotisočakov, ki jih je dr. Sušteršič pred dvema letoma napol podaril sedanjemu lastniku tega lista.

+ Vinarski višji nadzornik Skalický in inž. ravatelj Vedraljak na potovanju v Belgrad. Tukaj se z vsjo gotovostjo trdi, da sta se ta dva gospoda podala v Belgrad kot zastopnika samostojnih, da povesta ondi ministrom, da so v Sloveniji tudi še neki »samostojni« in jih je treba tudi vpoštevati. Govori se tudi, da hočeta protestirati proti volilni pravici kmetijskih žen. Kmetice so radi tega zelo ogorčene; pravijo: trudile smo se med vojno v potu svojega obraza od ranega jutra do poznega večera, da so imele meščani in vojaki kaj jesti, zdaj pa hočejo nas zapostavljati; gospoda, pravijo, nikar ne kličita duhov, se jih bosta težko rešila! Tako govore zavedne kmetice. — Kdo se je tema gospodoma pridružil iz cele Slovenije, na Dolenjskem ne vemo; tudi ne, kdo jima je dal med šolskim letom dopust in kdo jima plača pot in stroške. Mi vzamemo to na znanje in si bomo to dobro zapomnili. Upamo pa, da bosta v Belgradu dobro poučena, da sta nastavljena za vse kmete in vse vinogradnike, ne le za »samostojne«. Nikdar ne bomo trpeli, da ta dva gospoda, eden kot ravatelj, drugi kot učitelj, zaneseta strastno strankarstvo v državno Grmško šolo. Čudimo se pa vinarskemu višjemu nadzorniku, da nosi »šlep« ravnatelju Vedraljaku. G. vinarski višji nadzornik! Kaj Vam je hudega storila V. L. S., kaj Kmetiska Zveza, kaj duhovščina, da zabavljate od Vinice počenši po krajih Belokrajine in Dolenjske? Mi to obžalujemo, Vi boste pa to čutili. Kmetje in vinogradniki Dolenjci bomo klicali ta dva vzgojitelja pred ljudsko sodišče!

Dnevne novice.

— Poslednja pot dr. Petra Rogulje. V nedeljo 22. t. m. je spemilo Sarajevo dr. Petra Roguljo k zadnjemu počitku. Bosanski kmetje, ki so ravno v tistih dneh imeli zbor zaupnikov v Sarajevu, so izkazali svojemu voditelju zadnjo čast, kulturni delavci vseh treh ver so spemili dr. Roguljo do groba, prebivalstvo vseh plasti je šlo za njegovo krsto. Pred nadškofijskim dvorcem se je dr. Šprajcar poslovil od pokojnika v imenu hrvatskega senjorata. V imenu jugosl. katoliških akademikov je govoril Domagojček Ščetinec: »Sedaj, ko pojmujemo bistvo življenja globlje kot kdaj prej; ko občutimo samo, da vrednost idej ne preide: Objubljamo mi, celi katoliški dijaški pokret, svojemu mrtvemu voditelju, da ne bomo odstopili od steze, ki nam je začrtana; da bomo vse svoje duševne moči dali za večne ideje!« Potem je krenil sprevod iz Krekove ulice dalje. Ves promet je bil ustavljen. Za krsto je stopal škof dr. Ivan Šarič s provincijalom oo. frančiškanov, vrhbosanski kaptol, zastopniki senjorata, kmetijskih organizacij, krščanske delavske organizacije »Kreke«, zastopniki vlade in raznih hrvatskih in srbskih kulturnih društev, za njimi pa ogromna množica sarajevskega meščanstva. Slovencev ni bilo v Sarajevu. Silne prometne težkoče so nam zabranile, da bi mogli izkazati dr. Rogulji zadnjo čast. Saj je bil tudi naš, tako kot je Krek tudi Hrvat. Njemu, v katerega je zaupalo mnogo slovensko srce, bomo ohranili med največjimi delavci za realno jugoslovansko vzajemnost, časten spomin.

— Seja K. t. d. bo danes v petek popoldne ob 4. uri.

— Preosnova ministrstva za promet. Kakor poročajo iz Belega grada, je došel 24. t. m. tjakaj na poziv ministra za promet dr. Korošca ing. in gen. ravatelj železnice na Hrvatskem g. Leonida Franič, da prisostvuje sejam o reorganizaciji ministrstva za promet. Konferenci bosta prisostvovala tudi ing. in ravatelj železnice v Sarajevu g. Jelič ter inspektor Negovetič iz Ljubljane. — Za pomočnika ministra za promet bo menda imenovan g. Jelič, ravatelj železnice za Bosno in Hercegovino v Sarajevu.

— Iz Dobrépolj. — Po dr. Koroščevem shodu dne 1. prosinca in po shodu »samostojnih« z dne 4. prosinca t. l. gre naše življenje sunkoma naprej. Politično ozračje se je zvečala očistilo. Pošten, vpliven živel je prisegel na zastavo J. K. Z., stari liberalci, sovražniki duhovnov in vere ter v vojni pokvarjeni fantalini pa so ostali pri

»samostojnih« in groze našim pristašem z dejanskimi napadi. No, odnesli bodo pri občinskih volitvah dolge nosove, ker je pretežna večina faranov — kot vedno — v taboru V. L. S. Stari liberalni lisjak Mustar v svoji občini še kandidatne listine postaviti ne more. Mi zremo s korajžo v bodočnost! — Orožništvo, ki se briga res v prvi vrsti za svoje stanovske dolžnosti, je izsledilo roparsko druhal, ki ji je načeloval v farno pritepeni žagar Gale. Njegovi pomočniki so bili podiralci mlajev izza orlovskega tabora, napadali naših ljudi po gostilnah in zunaj njih, ljudje, ki so častili dne 4. januarja 1920 »samostojnega« velikolaškega mesarja Puclja, ljudje, ki jih je predsednik kr. odbora SKS, Franc Mustar z veseljem nazval »naša mladina«. Čestitamo! Čas bo pa razkrinkal še druge stvari. — Županu Zevniku so poslali »samostojni« nesramno grozilno pismo, ki jasno dokazuje, v kako kalni vodi ribarijo ti ljudje. Mož, ki ima čisto vest, se jih ne boji in se ne zmeni za take čestikarje. — V nedeljo dne 15. t. m. so imele naše ženske protestni shod zoper nasilje in preziranje kmetijske ženske pri volilnem redu. Resolucijo smo razposlali na merodajna mesta. — Kat. izobraževalno društvo je priredilo na pustno nedeljo »Prisiljen stan je zaničevan«, »Kmet Herod« in »Nagla brivnica v Kozjem repu«. Predstava je uspela nepričakovano dobro in dokazala veliko notranjo moč naših fantov in deklet, ki so skoro sami vodili režijo in skušnje. Le tako naprej! — Obroč Kmetijskih Zvez Struge, Dobrépolje, Škocjan, Turjak, Rob, Velike Lašče in Sv. Gregor se je že strnil v eno neprodno celoto, okrajno J. K. Z. v Vel. Laščah, in bo podal roko Ribničanom pod Karol Škuljevim vodstvom, in zama bo trud in spletke sovražnih sil liberalcev v samostojni obleki. — Kdor dela, bo zmagal, kričaji bodo le hripavli!

— Ponarejeni kolki na tisočakah. Predsedstvo delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro nas prosi ugotoviti, da je delegacija takoj, ko je dobila prvo vest o potvorbah, t. j. že z dopisom z dne 18. decembra 1919, št. 9957/pr prosila vse slovenske liste za objavo, da so se pojavile v prometu ponarejene markice navedene vrste in da naj bo občinstvo previdno pri sprejemanju tisočakov, zlasti tistih, ki prihajajo iz Hrvatske in inozemstva. Faktično so se tej prošnji odzvali n. pr. »Slovenski Narod«, »Slovenec« in »Jugoslavija« dne 23. decembra 1919 (št. 250, 247 in 260). »Napreje« pa dne 24. decembra 1919 (št. 267).

— Š. K. »Dirija«. Redni občni zbor se vrši v petek, 27. t. m. ob pol 20. uri v verandi hotela »Union«. (K.)

Ljubljanske novice.

Ij Vodstvo VLS za Ljubljano ima danes zvečer ob 20. uri v čitalnici Jugoslovanske tiskarne III. nadstr., svoj običajni tedenski sestanek. Ker je na dnevnem redu predavanje o komunalno-gospodarskem vprašanju, je smatrati sestanek za vse krajevne odbore in podobne obveznim. Zaupniki in zaupnice, pridite vse in pripeljite še druge s seboj! Naj bi ne manjkali socijologi in vsi, ki se količkaj zanimajo za socijalno vprašanje! — Tajništvo VLS.

Ij V ljubljanski stolnici se bo vršil 10. marca cerkven koncert. Priredi ga Cecilijino društvo za stolno župnijo. Izvajale se bodo novejšje cerkvene skladbe dr. Kimovca, P. H. Sattnerja in Premrla. Razun tega orgelske skladbe (Gade, Bossi, Rheinberger).

Ij Ujetniki se vračajo. Tekom današnjega dneva se pripeljeta v Ljubljano dva vlaka vojnih ujetnikov iz Italije.

Ij »Krivoprisežnik«, narodno igro uprizori Sentjakobsko prosvetno društvo v Ljudskem domu v nedeljo 29. februarja. Vstopnice se dobe v trgovini g. Češnovar, Stari trg 16. (K.)

Ij Umrlj so v Ljubljani: Fran Vičič, železn. poduradnik v p. 64 let. — Karel Šmuc, sin bančnega uradnika, 2 meseca. — Marija Sušteršič, zasebnica, 80 let. — Marija Polajnar, mestna uboga, 76 let. — Oskar Ferenc, sin elektrotehnik, 1 mesec. — Ivan Goršič, mestni ubožec, 82 let. — Josip Dožar, natak, 44 let. — Stanislav Jankovič, sin železn. premikača, 2 leti.

Ij Shod kovinskih samostojnih obrtnikov (kovačev vseh vrst) se vrši v nedeljo, dne 29. t. m. ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu v Ljubljani. Dnevni red: Nagovor. Splošno poročilo. Volitev odbora. Slučajnosti. Shod kovačev in izdelovalcev vozov se vrši isti dan na istem prostoru ob 2. uri popoldne. (K.)

Ij Pameten ukrep. Predsedstvo ljubljanskega deželnega sodišča je odredilo, da je državna varnostna straža zastražila porotno dvorano. Straža ne pusti v razpravljalno dvorano nikogar, kateri še ni 20 let star. Ukrep pozdravljamo, ker poslušanje sodnijskih razprav za mlade ljudi ni.

Ij Porotna razprava zoper Jakoba Brilja, razpisana na 26. februarja 1920 je

odpadla, ker se Brilju ni moglo dostaviti vabila k porotni razpravi.

Ij Predzna tatvina. V četrtek 26. t. m. sta prišla v trgovino »Humanic« na Aleksandrovi cesti okoli 8. ure jutraj dva moža, katere sta govorila slovensko s hrvatskim narečjem; oblečena sta bila elegantno. Rekla sta, da nameravata kupiti par čevljev. V trgovini se nahajajoča prodajalka in blagajničarka Tinka Šef je predložila tujcema 2 škatli s čevlji; nič hudega slu-teč in zaupajoč na lepo obleko kupcev, je šla nato gospodična Tinka v za trgovino ležečo sobo, da ugasne tam električno žarnico, nato gre nazaj v trgovino, toda ne more, ker je eden tujcev zaprl vrata in tiščal kljuko, drugi je pa medtem ukradel 10 parov čevljev in iz ročne blagajne 800 kron; tujca: 20 do 30 let sta stara, sta z ukradenim blagom ušla. Policija ju zasleduje.

Ij Če poješ ponoči. Konjski mešetar A. G. je napravil dobro kupčijo, pil je preveč in na to budil ljudi na Poljanski cesti iz sladkega spanja. Koncert brez vstopnine je končal državni varnostni stražnik, kateri je A. G. prepeljal na policijsko rav-nateljstvo, kjer so ga ostro kaznovali, ker je v Sloveniji prepovedano biti pijan. Ravno tako se je zgodilo J. F., katerega so našli v šiški ležati popolnoma nezavestnega, poleg njega pa 80 l obsegajočo steklenico, v kateri je moralo biti žganje. Ne more se dognati, ako je J. F. steklenico izpraznil, ali so mu pomagali drugi in če niso kakli poredneži k J. F. postavili steklenice.

Ij Dragi sledkor. V neki trgovini se je prodal kg sladkorja za 52 K. Dobiček je vsekakor velik, ker stane zdaj v prosti trgovini na debelo kilo sladkorja 42 K. O zadevi bo razsojal centralni verižniški urad.

Ij Ponarejeni bankovci. Josipu W., kateri je znan verižnik, so zaplenili državni varnostni organi 42 tisočakov, od katerih je bilo 14 ponarejenih.

Ij Ker sta kunovale pod kuzom lire, so aretirali detektivi Franca Tellarja in Ivana Buchebacha. Imela sta s seboj tudi veliko italijanskih lir.

Ij Sežal ko'he ukradel je Pavel Berce z Iga. Ko so izvedli detektivi kolodvorske policijske ekspoziture hišno preiskavo pri njem, so našli poročni orstan, katerega je ukradel svoemu gospodarju.

Ij Avtomobilski magični sumljive provenienice je prodal Ivan Čedilnik. Magični so mu detektivi kolodvorske policijske ekspoziture zaplenili.

Ij Erarične predmete so zaplenili detektivi kolodvorske policijske ekspoziture Mariti Zdešarjevi na Viču.

Narodno gledališče.

Opera.

27. februarja, petek, »Netopir«, abonement C.

28. februarja, sobota, »Rusalka«, abonement E.

29. februarja, nedelja, »Prodana nevesta«, izven abonementa.

1. marca, ponedeljek, zaprto.

Drama.

27. februarja, petek, »Kristalni grad«, abonement E.

28. februarja, sobota, »Brezdno«, abonement D.

29. februarja, nedelja popoldne, »Pepelka«, izven abonementa.

29. februarja, nedelja zvečer, »Beneški trgovci«, izven abonementa.

1. marca, ponedeljek, »Beneški trgovci«, abonement A.

Prosveta.

pr Beneški trgovci. To lepo Shakespearejevo veseligr v treh dejanjih, ki jo je znova prevel pesnik Oton Zupanič, so igrali prednočjem v našem dramskem gledališču. Igra je bila precej dobro naštudirana, vpletena karnevalska scena, (radi katere je prišel ta ali oni v gledališče in se je med ostalo igro dolgočasil) ni motila enotnosti. Težko vlogo Shyloka je igral Osi-povič-Suvalov, Portio je igrala gospa Šaričeva. Scenični problem je bil dokaj dobro rešen. Igra se je kljub svoji pogosti menjavi prizorov in dolžini, končala že ob enajsti uri. Natančno poročilo o igri sami in o igranju bomo še prinesli. Gledališče je bilo polno.

Najnovejša poročila.

PREKMURJE IN DAVIDOVIČEV KABINET.

Beligrad, 26. febr. Dem. soc. vlada je v ministrskem svetu sklenila, da se Prekmurje popolnoma ločeno od Slovenije organizira kot samostojno upravno telo. Za upravnika Prekmurja je bil imenovan v petem činovnem razredu g. okr. glavar Fran Schitnig, ki bi moral že s 1. marcem nastopiti svojo novo službo.

HRVATSKA PUCKA STRANKA.

Zagreb, 26. februarja. Včeraj je imel krščansko-socialni gradjanski klub pučke stranke številno obiskanih sestanek, na katerem sta poročala poslanca Stanko Banič in dr. Janko Šimrak o političnem položaju v Belemgradu, Bosni in Dalmaciji, medtem ko sta poslanca dr. Deželič in Stjepan Barič poročala o položaju v Zagrebu in o pogajanjih za sestavo hrvatske vlade. Gradjanski klub je odobril postopanje delegatov pučke stranke pri pogajanjih za sestavo vlade, kakor tudi politiko pučke stranke.

RAZMERE V ČRNI GORI.

LDU Beligrad, 26. februarja. V Črni gori so razmere vsak dan bolj povoljne. Poslednje dni se je vdalo več stotin odpadnikov; v šumah jih je ostalo le še malo.

ALBANCI PROTI ITALIJI.

LDU Beligrad, 26. febr. Pokret v Albaniji proti Italiji se razvija čimdalje živahnije. Albanski voditelji so apelirali na zaveznike in zahtevali, da se jim zagotovi neodvisnost in da zavezniki ščitijo Albanijo napram Italiji.

SREDNJEŠOLSKJE KNJIŽNICE.

LDU Beligrad, 26. februarja. Minister za prosveto je odredil, da ravnateljstva vseh srednjih šol in učiteljskih takoj izvrše komisijski pregled knjižnic in pohištva, da se bo mogla izvesti preobrazba vseh srednješolskih knjižnic.

IZ NOTRANJEGA MINISTRSTVA.

LDU Beligrad, 26. februarja. Dr. Svetislav Mihajlovič bo imenovan za sekcij-skega načelnika v notranjem ministrstvu, v odseku za Vojvodino.

VOLITVE NA IRSKEM.

LDU Berlin, 26. februarja. (DunKU) »Lokalanzeiger« poroča iz Amsterdama: Kakor javljajo »Daily News«, je bil rezultat volitev na Irskem nastopni: v južnih pokrajinah je bilo izvoljenih 950 sinajnovcev in 778 pristašev delavske stranke; v ulsterski grofiji so protirepublikanci dobili večino 114.353 glasov. Druge pokrajine so se pokazale kot zmerne, južne pa kot republikanske.

LATINSKA NOVCNA ZVEZA PRENEHA.

LDU Berlin, 26. februarja. (DunKU) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Haaga: Kakor javlja list »Toute l'Europe«, se je pri konferenci zastopnikov onih držav, ki pripadajo latinski novčni zvezi, sklenilo, da počenši od 23. decembra t. l. latinska novčna zveza ne bo obstajala več.

BORZNA POROČILA.

LDU Zagreb, 26. februarja. Tečaj. Devize. Berlin 144—147, Milan 775—790, New York 13.500—13.800, Pariz 1000 do 1020, Praga 140—146, Dunaj 49.50 do 50.50, Curih 2200—2400, Valute. Dolarji 13.200—13.400, avstrijske krone 50—52, levi 170—178, carski rublji 160—165, čehoslovaške krone 150, dinarji —, angleški funti 450—460, francoski franki 975—985, marke 175—180, švicarski franki —, lire 765—775, loji 175—185, 20 kron v zlatu 485, napoleoni 480—490, turški funti v zlatu 520—530.

LDU Beligrad, 26. februarja. Tečaj: Valute. Angleški funti 115, francoski franki 253—256, lire 192, dolarji 32.50—32.70, grške drame 350—353, leji 48, marke 43—43.75, levi 43.40—44.50, čehoslovaške krone 38—40, avstrijske krone 13.50.

Izpred porote.

Eksplodija ročne granate na Savi. Janez Zupanič, gozdni delavec na Savi, je imel od preobrata naprej shranjeno v drvarnici ročno granato. Po orožniški ovadbi je dognano, da je prinesel ročno granato na večer 7. januarja seboj v hišo, kjer je tudi razpočila, ne da bi se dalo dognati, če je bila granata namenoma vžgana ali ne. Ker bi prišel do granate lahko kak otrok ali pa bi se bila slučajno lahko drva podrla na isto in jo spravila do eksplozije in ker je slednjič obtoženec, o katerem je potrjeno po pričah, da ni bil do nezvesti pijan, prinesel granato v hišo, kjer se je razletela, je podan dejanski stan pregreška v smislu § 3 postave z dne 27. majnika l. 1885. Razpravi je predsedoval nadsvetnik Vedernjak. Z ozirom na to, ker so porotniki prvo glavno vprašanje potrdili, ostala vprašanja pa zanikali, je porotni senat obsodil Zupaniča na 2 meseca strogega zapor. Obtožbenca je zagovarjal dr. Švigelj.

Ukraden konj in kolo. Ivan Šebat iz Radovljice, Matija Strle z Dobrove in Matija Cerar so 27. novembra 1919 zvečer ukradli kobilu z žrebetom Ivanu Straži v Škocjanu pri Domžalah; odgnali so jo proti Vrhniki, toda na Glinah sta ju državna varnostna stražnika Šuligoj in Adolf Steklasa aretirala Šebata in Strleta, dne 13. januarja t. l. so pa aretirali tudi Cerarja, kateri je 15. oktobra 1919 Ivanu Jeraniču na dvorišču pri Figovcu ukradel kolo, vred-

no 1200 kron. Ker so porotniki na vsa na nje stavljena vprašanja odgovorili z »da«, je obsodilo porotno sodišče Šebata na 2 leti, Cerarja na poldrugo leto in Strleša na 1 leto težke ječe.

Kdo vračajočih se ujetnikov ve, kje se nahaja moj sin korporal Jožef Pance, ki je bil okrog 18. novembra 1918 pri I. kompaniji jugoslovanskih vojnih ujetnikov, Campo Concentra-

mento, Castel d'Arrano, Provincia Verona? Ker je težko obohel, je šel v bolnico. Iz bolnice so ga prepeljali po mnenju tovariša D. Bezenška z avtomobilom v Verono. Od tega časa ni več

sleda o njem. Za slučaj, da bi kateri od njegovih tovarišev kaj vedel o njem, naj blagovoli proti povrnitvi stroškov sporočiti njegovi materi Mariji Pance, Ljubljana, Krakovska ulica 37.

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš nad vse ljubljani sin, brat, svak itd., gospod

cand. med. Jože Klun
sanitetni podporučnik

dne 25. februarja 1920, po dolgi, mučni bolezni mirno preminul.

Truplo pokojnika se prepelje na domače pokopališče v Ribnico.

V Ljubljani, dne 27. februarja 1920.

Zalujoči ostali.

Zahvala.

O priliki nepričakovane in nenadomestne izgube svojega iskreno ljubljenega soproga in očeta, oziroma sina, brata, strica, zeta in svaka, gospoda

Hugona Casagrandeja

izrekamo tem potom pristožno zahvalo vsem, ki so blagemu pokojniku požrtvovalno pomagali in stregli tekom njegove smrtni bolezni v daljnem kraju. — Posebno hvale smo dolžni gospodu Valterju Blumauerju in drugim gospodom uradnikom SHS žitnega zavoda v Somborju. Istotako dolgujemo veliko hvaležnost ravnateljstvu SHS žitnega zavoda v Ljubljani in vodstvu ekspoziture v Somborju, ki je velikodušno omogočilo in oskrbelo prevoz in pogreb pokojnikovega trupla — sredi ožje domovine.

Nadalje se zahvaljujemo vsem onim prijateljem in znancem ter ožjim rojakom iz Goriškega, ki so v tako častnem številu spremili pokojnika na zadnji poti.

Bog obilno plačaj vsem!

Zalujoče družine:

Casagrande, Lavrenčič, Dr. Breclj in Mühlbauer.

Kontoristinja even, tudi začetnica zmožna slovenske in nemške stenografije, stroje pisja se sprejme takoj v večje podjetje v Ljubljani. Ponudbe na upravo Slovenca pod Kontoristinja 761.

Dr. Josip Jerič
odvetnik

Helena Jerič roj. Pahor
poročena

Ljubljana Volčja draga

25. februarja 1920 pri Gorici.

Cigaretni papir

sledeče vrste: Golub, Club, Abadie, in Samum priporoča na debelo »URANUS-PAPIRNICA«, Ljubljana, Mestni trg 11. 418

Vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najbolje trg. firma J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Hlode (krije)

deske in trame iz mehkega in trdega lesa kupi po najvišji ceni vsako množino družba IMPEX v Ljubljani, Krekov trg 10.

Polrebuje dnevno večjo množino mika za prodajo. Blagohotne ponudbe se prosijo na upravnništvo »Slovenca« pod št. 22.

DRVA
popolnoma suha, več vagonov stojih na postaji kakor tudi posamezne vozove pripelje na dom tvrda Regove & Comp. Kolodvorska ulica 31.

Sirite »Slovenca«!

Na prodaj: 2 železni polžasti stopnišči (Wendeltrepp) in več komadov irgovinske oprave. Vprašajte pri Jos. Fabiani, Prešernova ul. 54

Čebulo
rudečo, kupuje na debelo, postavljene na katerokoli železniško postajo. Ponudbe s naznačenjem cene na Novak Zagreb Maksimirska c. 64. Telefon 20-64

Razpis služb.

Začasen občinski pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani, Šolski drevored 2, razpisuje mesto

uradnika

s prejemki XI, X. ali IX. pl. razreda drž. uradnikov za službo nadzornika. Prosilci s primernim nastopom, ki so dovršili visoko ali kako srednjo šolo z maturo in se izkažejo s prakso, ki bi jih vsposobila za razpisano mesto, se morajo osebno predstaviti v zavodu.

Istotam se sprejmejo

3 praktikanti za uradniško službo,

ki se imenujejo po polletnem zadovoljivem službovanju za proviz. uradnike v XI. činovnem razredu drž. uradnikov. Prednost imajo prosilci s pisarniško prakso.

Istotam se sprejme

poduradnik

z nižjo srednješolsko naobrazbo in z najmanj 2 letno pisarno prakso s prejemki drž. pomožnih uradnikov.

Prednost imajo jugoslovanski legionarji, vojni invalidi, poznavalci gospodarskih razmer v Sloveniji.

Kolka proste prošnje, opremljene s curriculum vitae, z rojstnim listom, domovnico, uravnoteženim in zdravniškim spričevalom, z dokazili o dovršenih študijah ter o dosedanjem službovanju, oz. z navedbo referenc, naj vložijo prosilci jugoslovanske narodnosti, ki še niso prekoračili 35. l. svoje starosti,

do dne 15. marca 1920.

naravnost pri zavodu.

V Ljubljani, dne 23. februarja 1920

Začasen občinski pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

V najglobokejši žalosti naznanjamo, da je naš iskrenoljubljani, zvesti soprog, oče, očem, brat in svak, gospod

med. univ. dr. Edvard Bretl

zobozdravnik v Ljubljani

danes, dne 26. t. m. ob 3/4 3. uro popoldan po dolgem hudem trpljenju v 48. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Truplo nepozabnega blagopokojnega se bo preneslo v soboto dne 28. februarja ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Turjaški trg št. 6, na pokopališče k Sv. Križu.

Večni pokoj njegovi duši in blag mu spomin!

V Ljubljani, dne 26. februarja 1920.

Špela Bretl,
hči.

Jelka Bretl,
soproga.

Viktor in Jelka Naglas,
pastorka.